

V. PHÁP TĂNG CÙNG BỐ TÁT

(Ngoại trừ những nhân duyên thỉnh ở bên ngoài mà chế, để gặp gỡ tôn trọng nhau làm cho những người phạm càng tăng thêm sự trì giới.

Luận Ma Đắc Lạc Già ghi: Thế nào gọi là Bố-tát? Bỏ các pháp ác bất thiện, chứng đắc bạch pháp phạm hạnh cứu cánh. Nửa tháng tự xem xét phạm hay không phạm, làm thanh tịnh thân khẩu).

Pháp Tăng chúng thuyết giới.

(Luật ghi: Các Tỳ-kheo muốn trang nghiêm giảng đường Bố-tát nên treo ảnh, rải hoa và thí đồ uống quá trưa và thí y vật. Lại muốn dùng kệ tán thán Phật, Pháp, Tăng. Đức Phật dạy: Điều cho phép. Nếu có việc phước nên làm kịp thời. Thánh giáo cũng vậy, đặc biệt cần phải kính trọng mỗi mỗi tướng, khuyến khích nương theo pháp để tu hành. Đến ngày Bố-tát, quét tước sân viện, trang hoàng trong đường (nhà Bố-tát), tòa thuyết giới phải trang nghiêm mọi thứ. Xương thời gian đã đến, bốn loại tập hợp Tăng khiến cho chúng đều biết rõ tự giác tập họp. Nhưng giới là pháp tịnh chẳng phải khai cho kẻ phạm. Nếu có phạm thì nên sám hối để được thanh tịnh, chưa sám hối thì Thánh mở bày cho phát lồ. Nay theo thứ tự nêu đầy đủ nghi thức của nó).

Pháp Tăng phạm sám hối:

(Có một trú xứ, ngày Bố-tát tất cả Tăng đều phạm tội. Đức Phật dạy: Nên bạch nhị yết-ma, một người đến chúng khác sám hối tội, sau đó người khác hướng đến người kia trừ tội. Nếu không được thì tất cả Tăng tập họp kết trong giảng đường Bố-tát bạch nhị yết-ma, trừ bỏ tội ấy):

Đại đức Tăng lắng nghe! Nay Tăng đều phạm tội này không thể sám hối được. Nếu thời gian thích hợp đối với Tăng, Tăng đồng ý. Đây là lời tác bạch.

Đại đức Tăng lắng nghe! Nay Tăng đều phạm tội này, không thể sám hối được. Nay cùng dứt bỏ tội ấy rồi sau đó sẽ sám hối. Các trưởng lão nào đồng ý thì im lặng. Vị nào không đồng ý thì nói ra.

Tăng đã dứt bỏ tội này rồi, Tăng đã đồng ý vì im lặng. Nay tôi xin ghi nhận như vậy (sau đó nên Bố-tát).

Pháp gần đến giờ Bố-tát, một người phát lồ: (Nên hướng đến vị đối diện, tâm niệm, miệng nói): Tôi có tội này. (Nên nói tên loại, không được nói thẳng tội này). Nói giới xong sẽ sám hối.

Pháp giáo giới ni chúng:

(Ni vốn mang thân hình nghiệp chướng, thường mắc phải những lỗi lầm, cần sự giáo huấn. Đức Đại Thánh từ bi nên chế ra nghi thức này khiến ni đến Tăng thỉnh người giáo giới. Tăng sai người đầy đủ đức chỉ dạy điều chưa nghe, nhưng pháp có rộng, có lược, trong luật giáo đã nói

đầy đủ nên hòa hợp phụng hành, không nên lười biếng phế bỏ. Nhưng

hiện nay, Tăng ni xem thường giáo luật, hơn nữa các bậc cụ túc rất hiếm có nên nghi thức giáo giới rộng chưa nghe, thực hành bữa bãi, lược bỏ nghi thức phép tắc để hợp với thời đại. Ni sai sứ đến Tăng thỉnh, ghi nhận lời dạy của Tỳ-kheo, lúc... xin. Pháp trong luật ni lại ghi: Ngay khi ấy nên nói: Các Tỳ-kheo không đến có thuyết dục và thanh tịnh không? Khi muốn thanh tịnh, người nhận dục nên rời khỏi chỗ ngồi đứng dậy trước Tăng bạch):

Đại đức Tăng lắng nghe! Tỳ-kheo-ni Tăng ở chùa... hòa hợp đánh lễ Tỳ-kheo Tăng hòa hợp xin người giáo giới (Nói ba lần. Rồi nên đến chỗ Thượng tọa thưa: Đại đức thương xót, có thể giáo thọ ni được không? Nếu trả lời không thể, lại đến vị mười hai trở lên, mỗi vị cũng đều hỏi như vậy. Nếu không có vị nào nhận lời thì trở lại chỗ Thượng tọa thưa: Đi hỏi khắp chúng Tăng nhưng không có ai nhận lời. Thượng tọa nên làm pháp lược giáo giới: Sáng mai Tỳ-kheo-ni đến nên báo với họ: Tối hôm qua vì ni đã cầu pháp mà không có vị nào nhận lời cả, nên nói với ni chúng là tinh tấn hành đạo, cẩn thận chớ buông lung. Sáng mai tuyên bố lời chỉ dạy của Thượng tọa với người sứ của ni. Sứ của ni trở về trong chùa tập hợp chúng thuyết dục. Sứ ni hỏi hòa hợp và tuyên bố lời Thượng tọa dạy. Ni chúng chấp tay kính cẩn ghi nhận. Mỗi người đều nói: Kính vâng thọ trì. Sau đó đánh lễ Phật rồi giải tán).

Pháp gửi dục thanh tịnh:

(Khi tới ngày thuyết giới, Tỳ-kheo có bệnh không đến. Đức Phật dạy: Cho nằm vào trong y khiêng đến. Nếu sợ bệnh nặng thêm thì nên lấy dục thanh tịnh mang đến. Nếu không thể nói được thì đưa tay, đưa ngón tay, lắc đầu nhường mắt được gọi là thân cho dục thanh tịnh. Nếu lại không được thì nên khiêng người bệnh đến chỗ thuyết giới, cho mặt người bệnh hướng đến chỗ người thuyết giới. Nếu lại không thể hướng đến người thuyết giới thì nên xuất giới ra ngoài Bố-tát. Nếu trường hợp cho ni hoặc bốn chúng điên loạn, bị diệt tấn đều không gọi là gửi dục thanh tịnh. Nếu đến trong Tăng điên loạn nổi lên đều không gọi là gửi dục. Trường hợp ngủ hoặc quên được gọi là trì dục, phạm Đột-kiết-la. Lại khi Tăng có việc loạn xảy ra nên bỏ đi. Nên chỉnh đốn oai nghi đối trước như pháp nói):

Trưởng lão nhất tâm niệm! Nay Tăng có đoạn sự. Tôi Tỳ-kheo tên là... gửi dục như pháp Tăng sự (không cần nói ba lần chỉ nói một lần là được).

Trong Tăng nói:

Đại đức Tăng lắng nghe! Tỳ-kheo tên là... như pháp tăng sự, gửi

dục thanh tịnh (nói một lần).

Pháp chuyển dục.

(Luật Tứ Phần ghi: Người gửi dục tự có việc không đến được trong Tăng, cho phép chuyển trao cho Tỳ-kheo. Nên nói như vậy):

Trưởng lão nhất tâm niệm! Tôi Tỳ-kheo tên là... đã nhận dục thanh tịnh cho nhiều Tỳ-kheo. Họ cùng với tôi đối với Tăng sự như pháp này gửi dục thanh tịnh (vị kia đến trong Tăng nói trực tiếp).

Pháp bảo thanh tịnh.

(Đức Phật dạy: Nếu thuyết giới xong tất cả chưa đứng dậy, có Tỳ-kheo đến hoặc nhiều hơn hoặc bằng nên Bố-tát lại. Nếu ít hơn thì ở trong Tăng quỳ xuống, chấp tay thưa):

Đại đức Tăng lắng nghe! Tôi Tỳ-kheo tên là... thanh tịnh.

Pháp năm loại thuyết giới:

(Như bộ khác nói có tám nạn duyên khác, khai lược thuyết giới. Đây tuy không có duyên nhưng chỗ khai cũng giống như vậy. Một rộng bốn lược tạo thành năm cách thuyết giới).

Thuyết lời tựa của giới một lần xong. (Nói): Chư Đại đức, bốn pháp đọa này Tăng thường nghe (Mười ba Tăng tàn, hai pháp Bất định, ba mươi Xả đọa, chín mươi tội Đọa, bốn Đề-xá-ni và pháp Chúng học. Mỗi một pháp chỉ nêu tên và nói Tăng thường nghe).

Nói lời tựa của giới Ba lần, bốn tội Đọa, mười ba pháp Tăng tàn và hai Bất định xong (Những pháp khác chỉ nói Tăng thường nghe).

Pháp hai ba người Bố-tát (chỉnh đốn oai nghi chấp tay nói): Nay là ngày thứ mười lăm, Tăng Bố-tát. Tôi Tỳ-kheo tên là... thanh tịnh (nói ba lần).

Pháp một người tâm niệm Bố-tát (Oai nghi như trước): Nay là ngày thứ mười lăm, chúng Tăng Bố-tát (Tâm nghĩ, miệng nói ba lần).